

Ferðin á nervaboðum og reaktiónstíð

Endamál

Endamálið við royndini er at kanna reaktiónsferð á ymsum nervaboðum.

Hypotesa

1. Nervaboð ymsastaðni í kroppinum hava somu ferð
2. Nervaboð ymsastaðni í kroppinum hava ymiska ferð
3. Nervaboð ferðast seinni í kulda enn í hita
4. Nervaboð ferðast eins skjótt í kulda og hita

Ástøði

Nervakynur (neuronir) senda øðrum nervakynum og vøddakynum nervaboð eftir longum greinum sum verða nevndar nervaásir (axon). Einstøk nervaboð eru lokalar depolariseringar av kyknuhinnuni sum ferðast skjótt út í endan á eini nervaás. Úti í endanum hevur hetta við sær, at ein nervatransmittari verður skildur úr endanum á nervaásini, ið setur seg á móttakarakyknuna. Fyri at hesi nervaboð skulu ferðast skjótast til ber, er nervaásurin ballaður inn í myelin. Myelin er kyknir, ið eru vundnar rundanum nervaásin, so fleiri løg av kyknuhinna verða um hann. Hetta bjálvar nervaásin so depolariseringin av nervaásinum má leypa uppum myelinkyknurnar. Gloppið ímillum hvørja kyknu verður nevnt Rannvier gongin. Jú meira myelin er, jú skjótari ferðast eini nervaboð. Og jú tjukkri ein nervatráður er jú skjótari ferðast nervaboðini í honum.

Um eini nervaboð ferðast skjótari úr og í hendurnar enn ein nervaboð í og úr fótinum ella økslini, tað er spurningurin.

Útgerð

Stoppur, pappír, blýant og gott lag.

Framferð

Flokkurinn verður býttur sundur í fleiri bólkar á 8-10 fólk. Í hvörjum bólki stilla tit tykkum í ring og halda hond.

1.

Ein persónur í bólkinum fær stoppurið. Persónurinn við stoppurinum í hægri hond klemmar hondina á persóninum til vinstri samstundis sum hann tendrar urið. Persónurinn til vinstri ger tað sama skjótast til ber. Hetta heldur fram til persónurinn við stoppurinum verður klemmaður í hægri hond (nú er stoppurið í vinstri hond). Hetta verður endurtikið 10 ferð.

2.

Í staðin fyri at halda hond standa tit nú í ringi við hondini á økslini á persóninum til vinstri. Annars er mannagongdin tann sama. Endurtakið royndina 10 ferð.

3.

Í staðin fyri at halda hondina á økslini á persóninum til vinstri, so stilla tit nú vinstra fót á hægri fót hjá persóninum til vinstri. Endurtakið royndina 10 ferð.

Helvtin av bólkunum gera royndina úti og illa ílatin, meðan hin helvtin ger royndina inni.